

בית ספר בטב'ע

(בדרך טבעית - בלמידה עצמאית)

בית ספר משלב לחינוך מיוחד, בדגש על כישורי

חיים ועצמאות

א. רקע והזדמנות העסקית

יוזמה זו נרקמה ע"י הורים של ילדה עם צרכים מיוחדים. הרעיון החדשני הוא להקים בית ספר אזורי, לחינוך מיוחד ייחודי, המתמקד בכישורי חיים, תוך תגבור לימודי הטבע, החברה והסביבה הטבעית. זאת בשיטות הוראה מגוונות ושילוב התלמידים בפועל בסביבה רגילה, כחלק אינטגרלי משעות הלימודים.

יוזמה זו קיבלה הכרה ממשד החינוך והיא מתבצעת בשיתוף פעולה עם מכללת אחווה (מכללה מובילה להכשרת מורים לחינוך מיוחד), מועצה אזורית גן-רווה, כפר הנוער עיינות, פסיכולוגיים, מרפאים פארא-רפואיים וחוגים חברתיים נוספים.

משרד החינוך הכיר בצורך להקמת בית ספר זה וכעת נמצא בית הספר בעיצומם של הליכי הרישוי לקראת פתיחתו הצפויה בשנת הלימודים 2009 התש"ע.

בית הספר יפעל כבית ספר מוכר שאינו רשמי, לפיכך יפעל בהתאם לתוכנית פדגוגית רשמית, בשילוב מערך למידה חוויתי, בשיטות הוראה מגוונות ופיקוח רשמי של משרד החינוך והגורמים המוסמכים. ביתהספר יפעל בהתאם לנהלי משרד החינוך על כל המשתמע מכך.

ב. מטרות בית הספר

מטרת בית הספר הינה מימוש הפוטנציאל האישי של כל תלמיד בתחומי הלמידה ובתחומים הרגשיים והחברתיים, לשם השתלבות עצמאית ככל הניתן בקהילה.

החזון של בית הספר הוא פיתוח ועידוד עצמאות התלמידים, פיתוח כישוריהם האישיים, העצמת נקודות החוזק שלהם, כל זאת על מנת למצות את פוטנציאל שילובם בחברה ועצמאותם בחיי היום יום. יוזמה זו תעודד גם טיפוח ותרומה לסביבה כולה, עידוד קבלת השונה בבית הספר המשלב ובחברה "הרגילה" ועזרה לזולת.

בנוסף, בית הספר יחזק את התלמידים במידה כזו, שיוכלו הם לסייע לקבוצות אחרות בעלי צרכים מיוחדים. לדוגמא עבודה במרכז לכלבי הנחייה הממוקם באזור בית הספר, פעילות במרכז שיקומי לחוסים עם פיגור שממוקם בסמוך לבית הספר ועוד.

הקמת בית ספר "צומח" לחינוך מיוחד המתמקד בהקניית כישורי חיים, הרגלים נורמטיביים והוראה מותאמת תביא את תלמידי בית הספר למיצוי המרבי של יכולתם הקוגניטיבית ועצמאותם. מטרות אלו תיושמה ע"י תוכנית הוראה אישית ומגוונת בבית הספר, שילוב התלמידים בבית ספר רגיל וביצוע פעילויות בעלי משמעות בקהילה.

ג. הרעיונות העומדים בבסיס בית הספר

1. בתחום החברתי והרגשי: פיתוח כישורי חיים, שילוב בקהילה ושיפור הדימוי העצמי ותחושת היכולת (באמצעות תוכניות העשרה ושילוב בקהילה ובסביבה). בנוסף, הכנת התלמידים לחיים עצמאיים בקהילה.

רכישת כישורי החיים מהווה מפתח לחיים עצמאיים בחברה. מאחר ולא כל התלמידים רוכשים כישורים אלה באופן טבעי, אזי יש צורך ללמד תחום זה במסגרת בית הספר באמצעות הוראה ישירה וגלויה, ולתרגלו באופן פעיל ויומיומי. ההוראה תתקיים תוך התאמת מערכת התיווך המשמעותית לכל תלמיד. שילוב התלמידים בבית ספר רגיל חשוב מאוד על מנת לסגל התנהגות נורמטיבית. ככל שהתלמיד יתרגל לחיות בסביבה הרגילה מגיל צעיר, כן יקל עליו ליצור קשרים חברתיים ולרכוש כישורי חיים. על כן, שילוב התלמידים בבית ספר רגיל הינו כלי חשוב שמאפשר לתלמידים לסגל התנהגות נורמטיבית, שתשרת אותם בהמשך חייהם כבוגרים עצמאיים, שמשתלבים בחיי הקהילה. היבט נוסף, הקניית תחומי-דעת שיאפשרו להם בעתיד הכשרה מעשית תעסוקתית.

2. בתחום החינוכי: קידום התלמידים בתחומי הלמידה, כל זאת, תוך פיתוח מיומנויות למידה ותהליכי חשיבה אישיים של כל תלמיד עם דגש על התאמת של דרכי הלמידה לצרכי כל תלמיד, בתוכנית אישית.

קידום התלמידים יעשה ע"י הוראת המקצועות השונים, תוך שימוש באמצעי הוראה מגוונים בכל האמצעים שיכולים להפוך את הלמידה לאפקטיבית ומהנה עבור התלמידים; קרי ע"י המחשה, יצירה, שירה, ריקוד, שימוש בבעלי חיים, טבע וכל אמצעי אחר, לפי התוכנית האישיה שתקבע לכל תלמיד ובהתאם לכישוריו.

3. **בתחום הרגשי:** התמודדות רגשית של התלמידים עם מוגבלותם בצורה הטובה ביותר. על מנת להתקדם להצלחה ולעמוד ביעדי בית הספר, חייב כל תלמיד להכיר הן את הקשיים שלו והן את נקודות החוזק שבו. לכן, בד בבד עם עידוד העצמאות, בית הספר ישים דגש על ההכרה במוגבלויות ודרכי ההתמודדות איתן על בסיס שימוש בנקודות החוזק ופיתוחן.

ד. מיקום בית הספר

בית הספר מוקם במושב בית עובד, בסמוך לצומת בית עובד, על כביש 42 והוא משתייך לתחום המועצה האזורית "גן-רווה. מושב בית עובד ממוקם בקרבת הערים נס ציונה, יבנה, ראשל"צ ורחובות. ישובי המועצה האזורית גן רווה כוללים את קיבוץ פלמחים, המושבים בית חנוך, בית עובד, גאליה, גן שורק, כפר הנגיד ונטעים וכפר הנוער עיינות. מיקום בית הספר הינו באזור כפרי, חקלאי רחב ידיים, עם פינות עבודה ופעילויות מגוונות בטבע, בחקלאות ואומנויות.

בית הספר יהיה אזורי, לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים. בסמוך לו ישנו בית ספר אזורי רגיל (לתלמידי א-ח) אשר יאפשר שילוב התלמידים במסגרת חינוך זו (בהתאם לנסיבות ולנהלים). בבית הספר תפעל תוכנית שילוב ותיושם בכל המישורים, עם דגש רב על שילוב חברתי ורגשי.

בנוסף, בסמוך לבית הספר ממוקם כפר הנוער "עיינות".

ישנה הסכמה עקרונית של מנהל כפר הנוער עיינות ושל נעמ"ת (מפעילת הכפר) לצורך שימוש בכל מתקני הכפר ושילוב תלמידי בית הספר בפעילות בכפר. כמו כן, ראש המועצה האזורית גן רווה, נתן הסכמתו להקמת בית הספר במתחם הסמוך לבית הספר הרגיל שבגן רווה.

למיקומו של בית הספר יש יתרון, על מנת ליתן מענה ראוי, מקצועי, רגשי וחברתי לתלמידי חינוך מיוחד באזור זה וסביבתו (שם אין מענה לתלמידים אלו במגוון האפשרויות והמגמות שמציע בית ספר זה). למותר לציין, שהקמת בית ספר באזור זה יכולה לקצר את זמן הנסיעה של התלמידים מאזור הדרומי לגן-רווה, עניין שעשוי להקל על התלמידים.

לינק: [מפת הגעה לבית הספר](#)

ה. אוכלוסיית היעד של בית הספר

אוכלוסיית היעד של בית הספר הינה לילדים המאובחנים כבעלי לקויות למידה רב בעיתיות (כמפורט בחוזר מנכ"ל ונהלי משרד החינוך בעניין). בשלב ראשון יופעלו כיתות א'-ח ובשלב שני יופעלו גם כיתות ט-י"ד (עד גיל 21).

ו. הרכב בית הספר

מבנה בית הספר והסביבה יהיה נעים ומזמן. צוות בית הספר יהיה מורכב מאנשי מקצוע מיומנים בכל התחומים, היינו, חינוך מיוחד, פרא רפואי ומנהל.

בית הספר יפעל כבית ספר מוכר שאינו רשמי, לפיכך יפעל בהתאם לתוכנית פדגוגית רשמית, בשילוב מערך למידה חווייתית ובשיטות הוראה מגוונות, תחת פיקוח רשמי של משרד החינוך והגורמים המוסמכים.

המגמה הכללית בבית הספר הינה ליתן מענה למוגבלויות בהן לוקים התלמידים, לימוד דרכי התמודדות עימן ומיצוי נקודות החוזק הקיימות. היעד העיקרי אליו שואף בית הספר הינו עידוד שילוב התלמידים במסגרת החינוך הרגיל והקהילה, כל תלמיד בהתאם לכישוריו.

במודל ייחודי זה ייהנו התלמידים מצד אחד, ממסגרת תומכת, בתחום החינוך המיוחד, כמפורט במסמך זה, ומצד שני ייהנו משילוב בחברה הרגילה בתחומים בהם הם יכולים לעשות כן. בכך למעשה, בית הספר ייתן מענה לצרכיהם המיוחדים, יעניק ביטחון ויקנה כישורי חיים, לצד חשיפה להתנהגות נורמטיבית. חיקוי התנהגות של "ילדים רגילים" חשובה מאוד לעיצוב התנהגות נורמטיבית עבור תלמידי בית הספר. חיקוי כאמור יכול להיות רק ע"י חשיפה מתמדת של תלמידי בית הספר לחברה הרגילה לאורך היום. כל אלו יחדיו יהוו "כרטיס כניסה" נוח ובטוח לחיים בחברה.

כאשר תלמיד ילמד את המקצועות במישור הדידקטי, המותאמות לרמתו ויכולתו במסגרת החינוך המיוחד, וישתלב במקצועות "הלא אקדמיים" בחינוך הרגיל כך ייטב מעמדו בחברת התלמידים בבית הספר הרגיל ובכלל. התלמיד יהיה פחות חריג, פחות מאוים, יותר חזק. החברה והתלמיד יתרמו כאחד.

היבט נוסף הוא תרומת מיקומו של ביה"ס לאוכלוסייה הרגילה. ביה"ס כאמור יהיה צמוד לבי"ס רגיל, מכאן, שהילדים "הרגילים" ירוויחו הפנמה של עקרונות חברתיים ומוסריים הקשורים להכלתו של בעל הצרכים המיוחדים בחברה.

בכיתת החינוך המיוחד יחולקו התלמידים לקבוצות קטנות, לפי רמתם, גילם וקשייהם הקוגניטיביים. בכיתה תעשה פעילות דידיקטית בתחומי השפה, חשבון ומקצועות נוספים.

בית הספר ישען הן על התשתיות המקומיות והן על שילוב ילדי בית הספר עם בית הספר לחינוך רגיל "עיינות" וכפר הנוער "עיינות" הממוקמים בסמוך.

קונספט ייחודי זה הינו המודל הנכון עבור תלמידים עם צרכים מיוחדים, שכן במודל זה, מחד נשמר הקשר של התלמידים עם החברה והקהילה תוך שימת דגש על פיתוח העצמאות של התלמידים, ומאידך ניתן מענה לצרכים האינדיבידואליים של כל תלמיד במסגרת המיוחדת.

אל מול ערכים אלו יושם דגש בבית הספר על התאמת עבודה אישית לתלמידים, כל אחד לפי צרכיו, זאת בתוך כיתת האם (החינוך המיוחד) ובשילוב כאחד.

רעיון הקמת בית הספר בשיטה זו, המאגדת חינוך מיוחד, שילוב, כישורי חיים, טיפולים פרא-רפואיים, דגש על מגמות טבע ואומנויות בסביבה חקלאית, נועד ליתן מענה מקיף, יעיל, מקצועי ומהנה לצרכי התלמידים במקום אחד, ובמקביל להכין את התלמידים לחיים עצמאיים. לימוד הכשרה לחיים ועידוד העצמאות יהוו את עמוד התווך שישזור כחוט השני בתוכנית הלימודים בבית הספר.

במסגרת החינוך המיוחד יחזק התלמיד את התחום האהוב עליו, בהתאם ליכולתו. תינתן לו האפשרות לפתח תקשורת עם הסביבה בכל דרך אפשרית, תוך שימוש באמצעי למידה מגוונים, לרבות תקשורת תומכת וחליפית במידת הצורך, על מנת שיוכל לתפקד בצורה הטובה ביותר עבורו בחיים. בית הספר יהיה מקום בו התלמיד יוכל להתבטא, ומקום בו יהיו קשובים לצרכיו ורגשותיו. ככל שהתלמידים יהיו רגועים ומאושרים יותר כך יהיו פנויים יותר ללמידה.

ז. תוכנית ושיטת הלימוד

שיטת הלימוד הינה יצירת סביבה לימודית הכוללת עבודה מעשית בסביבה טבעית, כל זאת לצורך המחשת הנלמד תוך שילוב של פעילות מהנה, בכל תחומי הלמידה. להלן תפורטנה חלק מתוך שורה ארוכה של פעילויות שצפויות להיכלל כחלק ממערך בית הספר, ואלו הן:

1. עבודה בגינת ירק: סמוך לבית הספר קיימים שדות ושטחים נרחבים של עבודה חקלאית. התלמידים יכינו ערוגות גינה ויטפלו בהן החל משלב הזריעה והשתילה, הנביטה, הטיפול, ילקוט את התוצרת, ייהנו מהתוצר וימשיכו עם התוצר עד לשלב הבישול במטבח או הכנתו לשיווק. בנוסף, באזור יש חממה של צמחי מרפא, פרדסים, מטעים ועוד שטחים חקלאיים בהם ניתן להשתלב. בשטחים אלו יותרמו התלמידים ביחס למקצועות המדעיים שילמדו בבית הספר, יערכו ניסויים במעבדה וכד'.

2. פינת חי גדולה: פינת חי זו הינה ייחודית הכוללת חוות סוסים ננסיים ייחודית, בהמות, עופות, זוחלים. התלמידים יכולים להשתלב בעבודה בפינת החי, להיות אחראיים לניקיון והאכלת החיות. יוכלו לצפות מקרוב אחר ההליכים שבטבע וכן לפתח קשר עם בעלי החיים, תוך עידוד אחריות.
3. אולם תיאטרון: באולם זה יוכלו התלמידים להשתמש לצורך שיעורי משחק, עד להכנת הצגה בשילוב תלמידים רגילים, הזמנת הורים וקהל להצגה.
4. אולפן הקלטות: באולפן זה ניתן להשתמש בו לצורך שיעורי מוסיקה והמחשת החוויה ע"י הקלטת התוצר.
5. מטבח ללימוד בישול ותזונה: התלמידים יוכלו ללמוד להכין עבורם אוכל ולהתנסות בבישול, וכן לרכוש הרגלי תזונה נכונה.
6. חדר האוכל: בחדר האוכל יוכלו התלמידים לאכול ארוחת בוקר וצהרים. בבית הספר יכינו התלמידים את הארוחות (בוקר, צהריים) בעצמם, כחלק מרכישת "הכשרה לחיים".
7. אולם התעמלות: באולם ההתעמלות תהינה פעילויות ספורט (לדוגמא - קרב מגע), ריקוד (לדוגמא -בלט), משחקים ספורטיביים (לדוגמא - כדורגל, כדורסל).
8. הכנת מוצרים ושיווקם: בכפר קיימת פעילות לייצור סבונים ע"י תלמידים רגילים וניתן לשלב בפעילות זו גם את תלמידי בית הספר.
9. חדרי מגורים: בית הספר יעשה שימוש בחדר מגורים על מנת ללמוד כישורי חיים לביצוע מטלות היום יום ולימוד החינוך לניקיון.
10. אחר: בנוסף, מתוכננות פעילויות בספרייה, חדר מחשבים, אודיטוריום, חדרי אומנות, יצירה ועוד.

בכל הפעילויות הנ"ל ישולבו תלמידי בית הספר, כל אחד בהתאם ליכולתו, יחד עם התלמידים הרגילים באזור. לדוגמא; הכנת ארוחה משותפת, עבודה במטעים יחדיו, טיפול משותף בבעלי חיים, הכנת הצגה, תפאורה במשותף ועוד. כמו כן, פעילויות אלו תהיינה חלק מתוכנית הלימודים של בית הספר תוך התאמה אישית לכל תלמיד לצרכיו. בנוסף, פעילויות אלו ילוו ע"י אנשי מקצוע חינוכיים מתאימים, תוך הפעלת תוכנית עבודה מסודרת, המשולבת כחלק אינטגרלי מפעילות בית הספר.

לצד אלו יפעל מערך פרא-רפואי לתלמידים לפי צרכיהם. לדוגמא, קלינאית תקשורת, לרבות תחום התקשורת התומכת והחליפית, מרפאה בעיסוק, מטפלים בחיות, מוסיקה, אומנות ועוד. כמו כן בבית הספר יעבוד סגל מקצועי מיומן שיכלול, בין היתר, יועצת, פסיכולוגית התפתחותית, צוות פדגוגי ועוד.

מסגרת הלימודים תפעל בין השעות 08:30 – 13:00. לאחר מכן יהפוך בית הספר למרכז חוגים ופעילויות חברה עד השעה 16:00, לפי רצון התלמידים והתאמת שילובם. השאיפה היא להגיע לאפשרות להפעלת מרכז חוגים המשלב תלמידים מחוץ לבית הספר וליזום פעילות משותפת של תלמידי בית הספר עם התלמידים הרגילים מהאזור, כגון הכנת שיעורי בית, שעת סיפור, עבודות יצירה בסדנא וכד'.

הערכות בית ספר תכלול הכנת תוכנית עבודה אישית, הרכבת מערכת שעות פרטנית לכל תלמיד, תיאום הסעות ומעברים, ליווי ותיאום עם בית הספר הרגיל בו ישתלב התלמיד. כמו כן, תקבענה פגישות עבודה ותיאום בין הצוותים של בית הספר, צוותים חיצוניים (פרא-רפואיים, שילוב), הורים, באופן קבוע ורציף, על מנת לבדוק השגת יעדים ותיאום. שיתוף ההורים בנעשה בבית הספר ומעורבותם הפעילה מהווה בסיס חיוני להתקדמות התלמיד.

תכנון תוכנית הלימודים של בית הספר הצומח לחינוך מיוחד מבוססת על חמש הנחות היסוד שמציג משרד החינוך, תכנון לימודים ישקף את מטרת ה"על" של החינוך המיוחד שהינה: כל תלמיד עם צרכים מיוחדים ישתלב באופן מיטבי בחברה ובקהילה.

מיקומו הייחודי של בית הספר, בצמוד לבית ספר רגיל, מאפשר באופן טבעי את ראשיתו של תהליך השילוב החברתי של הילדים. בפעילויות רבות, שאינן פעילויות למידה רשמיות, הילדים יהיו במתחמים משותפים. כך

לדוגמה במסגרת ההפסקות, הארוחות בחדר האוכל, ההסעות לבית הספר ועוד. מעבר לכך, כפי שפורט עד כה, הקו המנחה להקמת בית הספר מתמקד בשילוב הילדים בחברה הרגילה כך שתוכניות הלימודים האישיות, הכיתתיות והבית ספריות יובילו לשילוב מיטבי בתחומי חיים רבים. יודגש כי, כל תכנון לימודים לתלמידים עם צרכים מיוחדים מקורו בתכנון הלימודים של החינוך הרגיל.

תוכניות הלימודים כולן, האישיות, הכיתתיות והבית ספריות, מבוססות על תוכניות הלימודים של החינוך הרגיל. זאת, במטרה להתאים ככל האפשר את התכנים אותם לומדים התלמידים בעלי הצרכים המיוחדים לתכנים אותם לומדים התלמידים בכיתות הרגילות, ובדרך זו לאפשר מידי פעם פעילויות לימודיות משותפות לכלל הלומדים. מיומנויות הלמידה המיוחדות להן זקוקים התלמידים בעלי הצרכים המיוחדים יהיו את הייחוד בתוכניות הלימודים ולא התכנים.

תלמידים עם צרכים מיוחדים זכאים להשתתפות מלאה בתוכנית הלימודים במסגרת בה הם לומדים. מתכני תוכנית הלימודים האישית של הלומדים בבית הספר מעוניינים שהתלמידים יהיו לומדים פעילים במהלך כל היום בבית הספר. לכן, כבסיס לבניית כל תוכנית אישית, ברור יהיה שעל התלמיד להיות לומד פעיל כל שעות שהייתו בבית הספר.

הצוות החינוכי-טיפולי אחראי על עריכת התוכנית על כל תחומיה. כל תוכנית לימודים; אישית, כיתתית, או בית ספרית, תהיה פועל יוצא של עבודת צוות המורים והמטפלים בבית הספר. לכל תוכנית יהיה מעקב צמוד של צוות המטפלים והמחנכים תוך הקפדה על הסכמה ושיתוף פעולה של ההורים ותלמיד עצמו.

מבנה בסיסי של תוכנית הלימודים בכיתה לחינוך מיוחד דומה למבנה של כל תוכנית לימודים לכל אוכלוסיית התלמידים באשר היא וכולל תיאור של: מקצועות, תחומי לימודים ונושאים, ארגון הזמן וארגון קבוצות למידה, תיאור חומרי למידה ושיטות הוראה, תיאור דרכי הוראה ואמצעי הערכה ואת תפקידי הצוות העובד בכיתה.

הצוות המוביל את הקמת בית הספר הנוכחי רואה כמטרת על את השתלבותו המיטבית של כל תלמיד בחברה הסובבת. מתוקף כך, חייב יהיה שכל תוכניות הלימודים שיפותחו עבור התלמידים הלומדים בבית ספר זה, יפותחו מתוך תוכניות הלימודים המיועדות לחינוך הרגיל. רק בדרך זו ירכשו הלומדים את המידע והמיומנויות המשותפות להם וללומדים בבתי ספר אחרים.

כחלק מתוכנית הליבה של בית הספר תשזר תוכנית הכנה לחיים על פי עקרונות של תוכנית הלימודים לקראת בגרות (ל"ב 21) של משרד החינוך על כל חלקיה. התכנון יכול את התחומים הבאים: חיים חברתיים בקהילה, הכנה לחיים עצמאיים בתחום המגורים, אוכל, סדר יום, שימוש בשירותים בקהילה, בריאות והיגיינה אישית, חינוך חברתי מיני, חינוך לחיי משפחה, דיור ומגורים בקהילה, זהירות ובטיחות בדרכים (זה"ב), מדע וטכנולוגיה, הבנת סיטואציות חברתיות, התמצאות בסביבה, (תמרוקים, שלטים, שימוש בכסף וכד'), הכנה להתמקצעות ותעסוקה בחיים, בחירת דרך חיים ופיתוח תחביבים, אקטואליה, מורשת, ידע כללי. פיתוח נושאים אלו יעשו בהתאם לאמצעים הרבים העומדים לרשות בית הספר, קרי לימוד מובנה לצד עבודה מעשית, מוחשית, חווייתית בתחומי הטבע, סביבה ואומנויות וכן בהתנסות אמיתית בשילוב בחברה רגילה (בית ספר רגיל, עבודה במתקני הכפר בשילוב חברה רגילה ופעילויות חוגים משותפות לאחר שעות פעילות בית הספר).

כאשר בכל אלו המפתח להגיע "ללב" התלמידים על מנת ליישם את תוכנית ל"ב 21 היא דרך החוויה וההתנסות, אשר תחזק את "האני" של כל תלמיד ותפתח את נקודות החוזק מחד והכרה במוגבלות מאידך. הקדימות בלימוד בבית הספר יהיה בנושא פיתוח האישיות האוטונומית וההוראה המובנית תעשה על מנת לשרת קדימות זו, במקרים שבהם נחוץ לספק לתלמיד הוראה מתקנת או תוכנית טיפולית. התלמידים ילמדו נושאים וכישורים שישרתו אותם בחייהם וישפרו את איכות חייהם.

הטמעת תוכנית ל"ב 21 תעשה בבית הספר, בכיתות האם, שיעורים מקצועיים, פרא-רפואיים, פעילויות טבע, סביבה ואומנויות, שילוב בקהילה, לפי רמתו, יכולתו וגילו של התלמיד. זאת ע"י מעגל ההפנמה בכל התחומים (חוויה פרטית, סיפור, התנסות, דיון, לימוד, שיחה פתוחה, עבודה אישית וקבוצתית, התנסות חוזרת, דיון חוזר, ביקורת ותובנות - שלב ההפנמה).

בתחום עידוד יוזמה ובחירה עצמית לדרך חיים, יבוא לידי ביטוי שיתוף ההורים בנעשה והמשך ביצוע המטלות בשעות הצהריים, חוגים ופעילות לאחר בית הספר, במתחם בית הספר.

התוכנית הפדגוגית, לרבות ל"ב 21 מפורטת בתוכנית שמצורפת לבקשה לרישוי בית הספר במשרד החינוך.

ה. היעדים

1. בריאות ושלמות הנפש: יעד ראשון, החשוב מכל הוא הנפש. חשיבות עליונה תיוחס למצבם הרגשי של התלמידים. ככל שיהיו מאושרים, רגועים ובטוחים יותר כך יתקדמו להישגים בחיים. הדרכים להשגת יעד זה הם התאמה אישית, עידוד האני, בניית ביטחון עצמי, למידה חוויתית, תחושת מוגנות, הקניית כלים להתמודדות, בניית מסגרת מתאימה לרמה, חיזוק חוויית ההצלחה, עבודה טיפולית עם חיות, מוסיקה, תנועה ודרמה, טיפולים רגשיים, פרא-רפואיים, משחקים סימבוליים במסגרת כיתתית, חיזוק התחום בו התלמיד יכול ומסוגל להתבטא, עידוד תחביבים).
2. יעד העצמאות: יעד העצמאות הינו כדגל נישא מעל לכל. הדרכים להשגת יעד זה הינם לימוד "הכשרה לחיים" ועידוד פעילות יומיומית, שילוב עם החברה בתוך מסגרת חינוכית ומחוצה לה, בקהילה, לימוד מיומנות לחיים, עבודה עם ציוד, מחשב, בשלב כלשהו תבחן עבודה בקיבוץ או מוסדות לפי גיל וכד'.
3. עבודה מותאמת אישית: לכל תלמיד תבנה תוכנית למידה אישית ובמידת הצורך חונך לפי צרכיו. התאמת תוכנית אישית בהתאם ליכולתם של התלמידים הינה אבן יסוד בבסיס יוזמה זו, שכן ללא לימוד מותאם לרמתם ויכולתם של התלמידים, לא יוכלו הם לבוא לידי ביטוי, לחוות הצלחה ולצבור ביטחון. הישגים אלו חשובים על מנת להתמודד עם התסכול שחווים בפרט ובשילוב בחברה בכלל. הדרך להשגת יעד זה מורכב מאמצעי הוראה מגוונים, הכל מבלי לפגוע בעצמאות.
4. צוות מקצועי ומיומן: הדרך להשגת יעד זה הינו היכולת לאתר ולשלב בצוות בית ספר, מורים, מטפלים, סיעות ואנשי צוות מיומנים ומקצועיים.
5. פעילות מהנה ומעשית: פעילות מהנה ומעשית הינה המפתח להבנה ובינה. הדרך להשגת היעד הינו שילוב ושימוש בחיות, צמחים, יצירה, מוסיקה, תנועה וטיולים.
6. חינוך לניקיון ומראה נאות: חשוב מאוד להכיר את הגוף ולהקפיד על ניקיון הגוף ומראה נאות. הדרך להשגת היעד הינו לימוד, תרגול והתנסות.
7. מוגנות ובטחון: הדרך להשגת היעד הינו הכרה וידיעה שבמקום זה התלמיד מוגן, ונמצא בסביבה תומכת.
8. הרגלי עבודה: הדרך להשגת היעד – לימוד ותרגול באופן עקבי.
9. הכרת כללים וחוקים בחברה: הדרך להשגת היעד – לימוד ותרגול.

ט. שיתוף ההורים והמשפחות בנעשה בבית הספר

- בית הספר רואה את התלמיד ומשפחתו כמכלול ולכן רואה את הקשר עם המשפחות כחלק אינטגרלי של פעילותו. הקשר עם ההורים יבוטא ברבדים שונים הכוללים:
1. מעורבות ההורים בחיי בית הספר דרך ועד הורים ובפעילות ההורים יחד עם הצוותים החינוכיים והטיפולים בכתות, בתוכנית חברתית-קהילתית.
 2. קיום קבוצות הורים בנושאים הקשורים לקשיי התלמידים בבית, עם דגש על דרכי התמודדות וקידום התלמידים.
 3. קיום פגישות פרטניות, על פי צורכי המשפחה, עם הצוותים הטיפוליים בבית הספר.
 4. עדכון יומי להורים על הנעשה בבית הספר, חשוב לצורך שיחה עם התלמיד בבית ושיתוף. הדרך להשגת יעד זה הינו שימוש במחברת קשר יומית, עדכונים טלפוניים ופגישות קבועות.

י. אנשי הצוות

יוזמה זו קיבלה הכרה בצורך בהקמתו ממשד החינוך והיא מתבצעת בשיתוף פעולה מלא עם משרד החינוך כמו גם עם גורמיים מקצועיים רבים וקבלת התלמידים תעשה לאחר ועדת השמה ושיבוץ לתלמידים והסדרי הסעה ומימון בהתאם לנהלי משרד החינוך.

אנשי הצוות אשר לוקחים חלק בהקמת בית הספר הינם:

1. ראש המסלול לחינוך מיוחד, מכללת אחווה יחד עם צוות מקצועי מימון והנהלה (המכללה הביעה נכונות לאמץ בית ספר זה ולתת ליווי ושירותים פדגוגיים קבועים ורצופים בכל השנה, לרבות מדריכות פדגוגיות וסטודנטים)
2. פסיכולוגית חינוכית
3. מרפאה בדיבור בעלת ניסיון של עשרות שנים
4. מרפאה בדיבור לתקשורת תומכת וחליפית מוכרת בארץ ובעולם
5. מנהלת בית ספר מתחום החינוך המיוחד בעלת עשרות שנות ניסיון
6. מנחה לשילוב טכנולוגיות מידע בחינוך בעלת שנות ניסיון רבות
7. מורות/סייעות שילוב מקצועיות
8. פרופסור המתמחה בשילוב תלמידים עם מוגבלויות בחברה
9. מורות מוסמכות לחינוך מיוחד
10. יועצת בבית ספר משלב
11. יועצים פדגוגיים שונים השותפים לכתיבת תוכנית הליבה
12. עמותות הורים
13. מייסדי בית ספר שקמים
14. עו"ד המתמחים בתחום (מהמשרדים המובילים בארץ)
15. רו"ח (מתוך 4 המובילים בעולם)
16. בנק השקעות וכלכלנים בעלי רקע רב

לפרטים נוספים נא ליצור קשר עם מירה דה-קלו:

טלפון 050 6216993

דוא"ל: miradekalo@gmail.com